

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन

सामान्य परिचर्या व प्रसविका अभ्यासक्रम (३ वर्ष)

(महिला व पुरुष उमेदवारांकरिता)

प्रवेश नियमावली : २०२३ ते २०२४

१) सामान्य :- हे नियम महाराष्ट्र राज्य शासनाच्या वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्रव्ये विभागांतर्गत येणा-या सर्व नर्सिंग संस्थांमधील तीन वर्षे कालावधीच्या " सामान्य परिचर्या व प्रसाविका" (जीएनएम) प्रशिक्षण अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी लागू राहतील.

२) व्याख्या :-

- राज्य शासन म्हणजे महाराष्ट्र राज्य शासन होय.
- वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्रव्ये विभाग म्हणजे महाराष्ट्र राज्य शासनाच्या वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्रव्ये विभागांतर्गत ग्रामीण ते शहरी भागात प्रतिबंधात्मक, उपचारात्मक दर्जेदार सेवा पुरविण्यासाठी, विविध स्तरावर विविध योजना राबविण्यासाठी काम करणारे संचालनालय होय.
- संचालक, संचालक म्हणजे महाराष्ट्र राज्य शासनाच्या वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन सुचालनालयाचे प्रमुख होय.
- सहसंचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन अंतर्गत शुश्रूषा विभागाचे प्रमुख होय.
- अधिका, शुश्रूषा सेवा म्हणजे संचालनालय, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन अंतर्गत शुश्रूषा विभागाच्या प्रमुखास सहाय्य करणारे होय.
- प्रवेश प्रक्रियेचे सक्षम प्राधिकारी (Competent Authority) म्हणजे राज्य स्तरावर संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत केलेली समिती आणि राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय येथिल अधिष्ठाता/अधिका यांच्या अध्यक्षतेखालील गठीत केलेली समिती होय.
- उमेदवार म्हणजे बारावी (१०+२) उत्तीर्ण आणि या अभ्यासक्रम प्रवेशासाठी इच्छुक विद्यार्थी होय.
- महाराष्ट्र परिचर्या परिषद म्हणजे उत्तीर्ण उमेदवारांची नोंदणी करणारी शासनाच्या अधिनस्त स्वायत्त संस्था होय.
- महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ परिचर्या पदविका अभ्यासक्रम राबविणे, परिक्षा घेणे, इत्यादीसाठी शासनाच्या अधिनस्त स्वायत्त संस्था होय.

३) प्रवेश प्रक्रियेचे सक्षम प्राधिकारी (Competent Authority) :-

१) राज्यस्तरीय प्रवेश प्रक्रियेचे संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन हे सक्षम प्राधिकारी राहतील. सक्षम प्राधिकारी, त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिका-यामार्फत संस्थानिहाय निवड समितीने केलेल्या प्रवेश प्रक्रियेची तपासणी करतील व प्रवेश प्रक्रियेस अंतिम मान्यता देतील. यासाठी खालीलप्रमाणे समिती नियुक्त केली आहे.

सहसंचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन	-	अध्यक्ष
अधिका, शुश्रूषा सेवा, वै.शि.व सं.मुंबई	-	सदस्य सचिव
मुख्य प्रशासकीय अधिकारी, वै.शि.व सं.मुंबई	-	सदस्य
प्रशासकीय अधिकारी, (शुश्रूषा) वै.शि.व सं मुंबई	-	सदस्य

- प्रवेश प्रक्रियेबाबत कोणताही मुद्दा उपस्थित झाल्यास सक्षम प्राधिकारी (संचालक) निर्णय घेतील व त्यांचे निर्णय अंतिम असून सर्व उमेदवारांवर बंधनकारक राहतील.

२) शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय येथील जीएनएम प्रवेश प्रक्रिया राबविणारी समिती :-

सदर प्रवेश प्रक्रिया राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालये येथील जीएनएम अभ्यासक्रमासाठी राबविली जात असल्याने समंधित रुग्णालयाचे अधिष्ठाता/अधिक्षक हे निवड समितीचे प्राधिकारी राहतील. राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय येथील जीएनएम अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश प्रक्रिया राबविण्यासाठी शासनाने खालीलप्रमाणे समिती नियुक्ती केली आहे.

१) अधिष्ठाता/अधिक्षक	-	अध्यक्ष
२) वैद्यकीय अधिक्षक	-	सदस्य
३) प्राध्यापक व विभागप्रमुख (अधिष्ठाता नामनिर्देशित)	-	सदस्य
४) जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी	-	सदस्य
५) प्रकल्प अधिकारी,एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	-	सदस्य
६) अधिसेविका(संबंधित रुग्णालय)	-	सदस्य
७) मुख्य प्रशासकीय अधिकारी/प्रशासकीय अधिकारी(संबंधितरुग्णालय)	-	सदस्य
८) प्राचार्य परिचर्या प्रशिक्षण केंद्र (संबंधित रुग्णालय)	-	सदस्यसचिव

- या समितीचे सदस्यसचिव शासनाच्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार अध्यक्षांच्या मार्गदर्शनाखाली उमेदवारांकडून प्रवेश अर्ज मागविणे, अर्जाची छाननी करणे, सर्वसाधारण गुणवत्ता यादी (General Merit List) तयार करणे व प्रसिध्द करणे, पात्र उमेदवारांना मुलाखतीसाठी बोलाविणे, मुलाखत प्रक्रिया राबविणे, निवडलेल्या उमेदवारांना निवड पत्र पाठविणे इ.कामे करतात.
- मुलाखत प्रक्रिया सर्व समिती सदस्यांमार्फत राबविली जाते.
- सर्वसाधारण गुणवत्ता यादीवर तसेच मुलाखत यादीवर अधिष्ठाता, अधिसेविका व प्राचार्य यांची सही असावी.
- निवड यादी व प्रतिक्षा यादीवर निवड समितीच्या सर्व सदस्यांच्या सहया असाव्यात.

४) जागावाटप :-

- वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्रव्ये विभागांतर्गत राज्यातील सर्व शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयात जी.एन.एम. प्रशिक्षण संस्था कार्यान्वित नसल्याने सध्या कार्यरत संस्थांमधील जीएनएम अभ्यासक्रमाची विद्यार्थी क्षमता माहितीपुस्तीकेत दर्शविण्यात आलेली आहे.
- ज्या महसूल विभागात महाविद्यालय कार्यरत आहे, त्या महसूल विभागातील स्त्री/पुरुष उमेदवारांनी प्रवेशासाठी महसूल निहाय नेमून दिलेल्या कोटयाचा फायदा घेण्यासाठी महसूल विभागातील जिल्हयाचा रहिवासी असल्याचा (सेतू कार्यालयाचा) दाखला सादर करावा.
- परिचर्या प्रशिक्षण विद्यालय,गो.ते.रुग्णालय व सेन्ट जॉर्ज रुग्णालय,मुंबई येथे प्रशिक्षणासाठी कोकण महसूल विभागाचा कोटा देण्यात आलेला आहे.

खालील महाविद्यालयातील संलग्न असलेला महसूल विभाग खालीलप्रमाणे :

अ. क्र.	महसूल विभाग	संस्था	जिल्हे
१.	कोकण विभाग (मुंबईसह)	१)सेन्ट जॉर्ज रुग्णालय,मुंबई (२० जागा) २) गो .ते .रुग्णालय,मुंबई (२५ जागा)	मुंबई शहर,मुंबई उपनगर, ठाणे,रायगड,पालघर, रत्नागिरी, सिंधुदूर्ग
२.	नाशिक	१) सर्वोपचार रुग्णालय,धुळे (२० जागा)	नाशिक,धुळे,नंदूरबार, जळगांव व अहमदनगर
३.	पुणे	१)छत्रपती शिवाजी महाराज सर्वोपचार रुग्णालय,सोलापूर २)पं.वं.पा.शा.रुग्णालय, सांगली ३) छ.प्र.रा.स.रु.कोल्हापूर (प्रत्येकी २० जागा)	पुणे,सातारा,सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर
४.	औरंगाबाद	१)स्वा.रा.ती.ग्रा.वै.म.व रुग्णालय,अंबाजोगाई २)शा.वै.म.वसर्वोपचार रुग्णालय, लातूर (प्रत्येकी २० जागा)	औरंगाबाद,जालना,परभणी हिंगोली,बीड,नांदेड, उस्मानाबाद,लातूर
५.	अमरावती	१) शा.वै.म व रुग्णालय, अकोला (२० जागा)	अमरावती,अकोला, बुलढाणा,वाशिम,यवतमाळ
६.	नागपूर	१)इं.गां.शा.वै.म.वरुग्णालय, नागपूर (२७ जागा)	वर्धा,नागपूर,भंडारा,गोंदिया चंद्रपुर,गडचिरोली

महाराष्ट्र शासन

संचालनालय, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्यामार्फत चालविण्यात येत असलेल्या परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालयातील सामान्य परिचर्या व प्रसाविका अभ्यासक्रम ३ वर्षे (महिला व पुरुष उमेदवारांकरिता)

प्रवेशनियम २०२३-२०२४

अ) उपरोक्त अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेऊ इच्छिणा-या उमेदवारांने विहित नमुन्यातील अर्ज परिपूर्णरित्या भरून ते संबंधित संस्थाप्रमुखांकडे सादर करणे आवश्यक आहे. प्रवेश अर्ज संबंधित परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालय ज्या रुग्णालयाशी सलग्न असेल तेथील अधिसेविका कार्यालयातून कार्यालयीन वेळेत सकाळी १० ते संध्याकाळी ५ यावेळेत मिळतील. उमेदवारांने परिपूर्णरित्या भरलेला अर्ज संबंधित संस्थेने निश्चित करण्यात आलेल्या दिनांकापर्यंत जमा करणे अनिवार्य आहे. विहित तारखेनंतर आलेले अर्ज विचारात घेतले जाणार नाहीत.

ब) बृहन्मुंबईतील शासकिय रुग्णालयाशी संलग्नित असलेल्या परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालयातील ५० टक्के जागा ठाणे, पालघर, रायगड, रत्नागिरी आणि सिंधुदूर्ग या जिल्ह्यातील उमेदवारांसाठी राखून ठेवण्यात आल्या आहेत. या जागा अशा उमेदवारांकडून भरल्या गेल्या नाहीत तर त्या बृहन्मुंबईतील उमेदवारांमधून भरण्यात येतील.

क) वयोमर्यादा :- प्रवेश वर्षी ३१ डिसेंबर २०२३ रोजी उमेदवाराचे वय १७ वर्षांपेक्षा कमी व ३५ वर्षांपेक्षा अधिक असता कामा नये.

५. शैक्षणिक अर्हता :-

अ) उमेदवार महाराष्ट्र राज्य, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक परिक्षा मंडळाची उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परिक्षा (१०+२) अथवा समतुल्य परीक्षा शासन मान्य संस्थेमधून प्राधान्याने भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, जीवशास्त्र या शास्त्र व इंग्रजी विषयांसह कमीतकमी ४० टक्के गुणांनी उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे. प्रथम प्रयत्नात उत्तीर्ण होणा-या उमेदवारास प्रथम प्राधान्य देण्यात येईल.

ब) वरीलप्रमाणे आवश्यक पात्रता धारण करणारे उमेदवार पुरेशा सख्येने उपलब्ध झाले नाहीत, तर महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक परीक्षा मंडळाची कोणत्याही शाखेतील आणि कोणत्याही विषयातील उच्च माध्यमिक परिक्षा (१०+२) कमीत कमी ४० टक्के गुणांनी उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांचा प्रवेशासाठी विचार करण्यात येईल. प्रथम प्रयत्नात उत्तीर्ण होणा-या उमेदवारास प्रथम प्राधान्य देण्यात येईल.

क) या अभ्यासक्रमासाठी उपलब्ध असलेल्या जागांतून सहाय्यकारी परिचारिका प्रसाविका (Auxilliary Nurse Midwifery) वा बहुउद्देशिय आरोग्य कार्यकर्ता

(Multipurpose Health Worker) अभ्यासक्रम उत्तीर्ण असलेल्या उमेदवारांसाठी ५ टक्के जागा राखीव असतील. मात्र असे उमेदवार १२ वी उत्तीर्ण असणे अनिवार्य आहे व या अभ्यासक्रमाबाबतच्या अन्य अटीची पूर्तता करित असावेत. कोठेही सेवेत असलेल्या तसेच संबंधित संस्थेतून या अभ्यासक्रमाच्या प्रशिक्षणासाठी प्रतिनियुक्तीने येणा-या सदर जागांवरील उमेदवारांना कोणतेही विद्यावेतन अनुज्ञेय राहणार नाही. तथापि जे उमेदवार कोठेही नोकरीला नसतील त्यांना विद्यावेतन अनुज्ञेय राहिल. मात्र त्यासाठी त्यांना विहित केलेल्या प्रपत्रात तसेच प्रतिज्ञापत्र (परिशिष्ट-१,) द्यावे लागेल. या जागांकरिता जर असे उमेदवार उपलब्ध झाले नाहीत तर सदर जागा उर्वरित जागात मिळविण्यात येतील.

- ६) संचालनालयाचे पत्र क्र.संवैशिवसं/एनयुआर/जीएनएम/मापु/मान्यता/३/ई/२०१६ दिनांक ३०.०८.२०१६ च्या पत्रान्वये सादर केलेल्या प्रस्तावास शासन पत्र क्र. एनयुआर २०१६/प्र.क्र.१७३/१६/शिक्षण-१, दिनांक ७ ऑक्टोबर २०१६ अन्वये शासनमान्यता दिली आहे. त्यानुसार सदर अभ्यासक्रमासाठी पुरुष उमेदवारांचे प्रमाण एकूण विद्यार्थी प्रवेश क्षमतेच्या जास्तीत जास्त ३० टक्के राखीव ठेवण्यात आले आहे. ज्या पुरुष उमेदवारांची शैक्षणिक वर्ष २०२३-२०२४ मध्ये जीएनएम अभ्यासक्रमासाठी निवड करण्यात येईल त्यांना राहण्याची व मेसची व्यवस्था स्वतः करावी लागेल.
- ७) संपूर्ण महाराष्ट्रातील उपरोक्त महाविद्यालये/रुग्णालयातील पुरुष उमेदवारांच्या वरील राखीव जागांसाठी (३० टक्के प्रमाणे) संबंधित महाविद्यालय/रुग्णालयाची अधिष्ठाता त्यांच्याशी संबंधित महसूल विभागातील पुरुष उमेदवारांकडून अर्ज मागवतील आणि त्या अर्जाची छाननी करून गुणवत्ता यादीनुसार त्यांच्या रुग्णालयातील पुरुष उमेदवारांकरिता राखीव ठेवण्यात आलेल्या जागांप्रमाणे पुरुष उमेदवारांची निवड करतील. सदर जागा भरताना नियम क्र.१२ मध्ये उल्लेखिलेल्या राखीव जागांचे पालन करतील.
- ८) कोणताही अर्ज खालीलप्रमाणे कागदपत्रे (साक्षांकित सत्यप्रती) जोडलेली नसतील तर विचारात घेतला जाणार नाही :-
- (अ) शाळा सोडल्याचा दाखला.
- (ब) १० वी व १२ वी (१०+२) परिक्षांच्या गुणपत्रिका व १० वी उत्तीर्णतेचे प्रमाणपत्र.
- (क) अलीकडील पासपोर्ट आकाराचा फोटो.
- (ड) अर्हताकारी परीक्षा किती प्रयत्नात उत्तीर्ण करण्यात आली त्याबाबत शाळा किंवा महाविद्यालयाचे प्रमाणपत्र.
- (इ) आधिवास (डोमिसाईल) व नागरीकत्व (नॅशनॅलिटी) दाखल्याच्या साक्षांकित प्रती.
- (ई) जात प्रमाणपत्र.
- (फ) जात वैधता प्रमाणपत्र प्रवेशाच्या वेळी सादर करणे आवश्यक आहे.
- (ग) किमान नोंदणीकृत वैद्यक व्यावसायिकाचे वैद्यकीय सक्षमता प्रमाणपत्र (Medical Fitness Certificate)
- (ह) आधारकार्डची छांयांकित प्रत

९. विशेष सुचना :-

- १) जर उमेदवार हा अनुसूचित जाती, नवबौध्द (अनुसूचित जातीमधील धर्मातरीत) अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती-१, भटक्या जमाती-२, भटक्या जमाती-३, इतर मागासवर्गीय वा विशेष मागास प्रवर्ग असून तो राखीव प्रवर्गात प्रवेश घेत असेल तर त्याने त्याच्या प्रवेश अर्जासोबत तो ज्या महसूल विभागातील रहिवासी असेल तेथील कार्यकारी दंडाधिकारी यांनी दिलेले तसे (जात, उपजात याचा स्पष्ट उल्लेख असलेले) प्रमाणपत्र तद्पुष्टयर्थ जोडावयास हवे.
- २) उमेदवारांनी अर्जा सोबत प्रमाणपत्रांच्या साक्षांकित सत्यप्रती सादर कराव्यात. मूळ प्रमाणपत्रे प्रवेशाच्या (मुलाखतीचे) वेळी पडताळणी करिता संस्थाप्रमुखांना सादर करावीत. आवश्यक पडताळणीनंतर मूळ प्रमाणपत्रे उमेदवारास परत करण्यात येतील. मूळ प्रमाणपत्रे व गुणपत्रिकांच्या छाननी वा पडताळणीच्या वेळी कोणतीही त्रुटी, चुकीची माहिती वा गुणपत्रिकेत अनधिकृत खाडाखोड अथवा बदल केल्याचे आढळून आल्यास संबंधीत उमेदवाराचा अर्ज तात्काळ नाकारण्यात येईल. किंबहुना त्याला आधीच प्रवेश देण्यात आला असल्यास तो रद्द करण्यात येईल.
- ३) प्रवेशासाठी केलेल्या दाव्यानुसार आवश्यक असलेली सर्व प्रमाणपत्रे प्रवेश अर्जासोबत जोडण्यात यावीत. मूळ प्रवेश अर्जात केलेल्या दाव्या व्यतिरिक्त नंतर केलेला कोणताही दावा विचारात घेण्यात येणार नाही.
- ४) प्रशिक्षणाकरिता पात्र ठरविण्यात आलेला उमेदवार शारिरीक व मानसिक दृष्ट्या सक्षम असणे आवश्यक आहे. याकरिता ज्या संस्थेत उमेदवाराने अर्ज केला आहे त्या संस्थेत त्याची वैद्यकिय तपासणी केल्यानंतरच उमेदवार प्रशिक्षणासाठी पात्र ठरेल.
- ५) निवड प्रक्रिया पूर्ण झाल्यावर प्रत्येक परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालयाकडून संचालनालय, वैद्यकिय शिक्षण व संशोधन, मुंबई यांच्याकडे गुणवत्ता यादी व निवड झालेल्या उमेदवारांची यादी सादर करण्यात येईल.
- ६) महाराष्ट्र परिचर्या परिषद, मुंबई यांचे परिपत्रक क्रमांक एमएनसी/जी/ सीआयआर/४१७/ १११७४/२०१७ दिनांक ०८.०६.२०१७ अन्वये शैक्षणिक वर्ष २०२३-२०२४ या वर्षासाठी गुणवत्तेनुसार प्रवेशित झालेल्या उमेदवाराचे जीएनएम प्रशिक्षण दिनांक ०१ सप्टेंबर २०२३ पासून सुरु करण्यात येईल. भारतीय परिचर्या परिषद, नवी दिल्ली यांनी त्यात काही बदल केल्यास बदलानुसार त्या दिनांकापासून जीएनएम प्रशिक्षण सुरु करण्यात येईल.
- ७) सदर अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशाकरिता फक्त भारतीय राष्ट्रीयत्व धारण करणारे उमेदवार पात्र असतील. कालांतराने जर का एखाद्या उमेदवाराने भारतीय राष्ट्रीयत्व धारण केलेले नाही असे आढळून आले तर त्याचा प्रवेश कोणत्याही पूर्वसुचनेशिवाय रद्द करण्यात येईल व तो दंडात्मक कायदेशीर कारवाईस पात्र असेल.

१०. गुणवत्ता :-

प्राप्त झालेल्या अर्जातून उमेदवारांची निवड अर्हता परीक्षेत मिळविलेल्या एकूण गुणांवर आधारित गुणवत्तेनुसार काटेकोरपणे केली जाईल.

टिप :- भूदल, नौदल व वायुदल सेवेत असलेल्या पूर्ण सेवेनंतर सेवानिवृत्त झालेल्या किंवा सेवेत असताना मृत्यु पावलेल्या, त्याचप्रमाणे परमवीर चक्र, वीरचक्र, महावीर चक्र इत्यादी संरक्षण दलातील मानचिन्ह विजेते तसेच देशाच्या सीमाक्षेत्रातील उल्लेखनीय कामगिरीसाठी अग्निशमन दलाचे पदक वा शौर्य पुरस्कार आदीनी सन्मानित झालेल्या व्यक्तीचे पदनाम विचारात न घेता त्यांच्या पाल्यांना अन्य सर्व बाबीत समरूप राखून निवडीत प्राधान्य राहिल. परंतु, त्यासाठी संबंधित प्राधिका-याकडून मिळालेले आवश्यक ते प्रमाणपत्र त्यांना सादर करावे लागेल.

११. समबंध :-

उमेदवारांचे समान गुण झाल्यास त्यामधून उमेदवारांची गुणानुक्रमे निवड ठरविण्यासाठी खालीलप्रमाणे कार्यपध्दती अवलंबविण्यात येईल :-

- (१) प्रथम प्राधान्य ज्या उमेदवाराचे १२ वी (१०+२) परिक्षेतील पदार्थ विज्ञान, रसायनशास्त्र व जीवशास्त्र या विषयांचे एकत्रित गुण जास्त असतील त्यास राहिल.
- (२) द्वितीय प्राधान्य ज्या उमेदवाराचे १२ वी (१०+२) परिक्षेतील पदार्थ विज्ञान, रसायनशास्त्र व जीवशास्त्र व इंग्रजी या विषयांचे एकत्रित गुण जास्त असतील त्यास राहिल.
- (३) तृतीय प्राधान्य ज्या उमेदवाराचे १० वी सर्व विषयांचे एकूण गुण जास्त असतील त्यास राहिल.
- (४) वरील तीनही ठिकाणी साम्य असल्यास ज्या उमेदवाराचे वय जास्त असेल त्याला संधी दिली जाईल.

वरील सर्व अटी राखीव जागांवरील उमेदवारांच्या निवडीसही लागू राहतील.

१२. मागासवर्गीय उमेदवारांसाठी खाली दर्शविल्यानुसार आरक्षण :-

तक्ता ३

अ.क्र.	प्रवर्ग	शेकडा प्रमाण
१	अनुसूचित जाती (अ.जा.)	१३ %
२	अनुसूचित जमाती (अ.ज.)	७ %
३	विमुक्त जाती (अ) वि.जा. (अ)	३ %
४	भटक्या जमाती (ब) (भ.ज.- (ब))	२.५ %
५	भटक्या जमाती (क) (भ.ज.- (क))	३.५ %
६	भटक्या जमाती (ड) (भ.ज.- (ड))	२ %
७	इतर मागासवर्गीय आणि विशेष मागास प्रवर्ग (इ.मा.व.)	१९ % (including SBC)
८	ई डब्ल्यु एस	१०%
	एकूण	६०%

प्रगत वर्ग :- (Creamy Layer)

वरील प्रवर्गापैकी (३) ते (७) या प्रवर्गातील प्रगत व उन्नत गटात मोडणा-या उमेदवारांना आरक्षणाचे लाभ अनुज्ञेय असणार नाहीत. तथापी, या प्रवर्गातील उमेदवार जे प्रगत व उन्नत गटात मोडत नाहीत अशा उमेदवारांनी शासन शासन निर्णय सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग क्र.सीबीसी १०/२००६/प्र.क्र.१५/मावक-५ दिनांक ३० जून २००६ शी संलग्न असलेल्या प्रमाणपत्राच्या सुधारित नमुन्यात जे प्रगत व उन्नत गटात (Non Creamy Layer) मोडत नसल्याबाबतचे सक्षम अधिका-यांचे प्रमाणपत्र सादर करणे अनिवार्य आहे. मुदतबाहय प्रमाणपत्र सादर केल्यास त्याचा विचार केला जाणार नाही.

जर मागासवर्गीयांच्या कोणत्याही प्रवर्गातील राखीव जागा रिक्त राहिल्यास त्या उर्वरित मागासवर्गीय प्रवर्गातील उमेदवारांमधून गुणवत्तेनुसार भरण्यात येतील. किंबहुना त्यानंतरही जागा शिल्लक राहिल्यास तर त्या खुल्या वर्गातील उमेदवारांतून भरण्यात येतील.

खुल्या वर्गातील उमेदवारांचे गुणवत्तेनुसार प्रवेश प्रथम करण्यात येतील. मागासवर्गीय गटातील उमेदवारास जर त्याच्या गुणवत्तेनुसार या खुल्या वर्गातून प्रवेश मिळाला असेल तर त्यास खुल्या किंवा मागासवर्गीय वर्गातून प्रवेश घेण्याबाबतचा पर्याय देण्यात येईल. जरी त्याने राखीव गटातून प्रवेशासाठी अर्ज सादर केला असे व तो गुणवत्तेनुसार खुल्या गटातील प्रवेशास पात्र ठरल्यास त्याचा प्रवेश खुल्या वर्गातून झाला असे समजण्यात येईल.

दिव्यांगासाठी राखीव जागा :

- अ) भारतीय उपचर्या परिषदेच्या सुचना क्रमांक दिव्यांग १.५/२०१८-आयएनसी दिनांक १०/०४/२०१९ . दिव्यांग अधिनियम २०१६ अनुसार शारीरिक दृष्ट्या दिव्यांग व्यक्तीसाठी ५ टक्के आरक्षण राहिल. या जागांवर उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास त्या-त्या प्रवर्गातील उमेदवारांमधून भरण्यात येतील. याबाबत भारतीय परिचर्या परिषद, नवी दिल्ली यांनी सुधारित ३ वर्षांच्या जी.एन.एम. अभ्यासक्रमाबाबत दिलेली मार्गदर्शक तत्वे, सुचना हया भारतीय परिचर्या परिषद, नवी दिल्ली यांच्या वेबसाईट वरून (www.indiannursingcouncil.org) डाऊनलोड करून घ्याव्यात व त्याप्रमाणे कार्यवाही करावी. तसेच अपंगांसाठी राखीव असलेल्या जागांबाबत जी.एन.एम. विद्यार्थ्यांना प्रवेशित करण्यापूर्वी मार्गदर्शक तत्वातरील पृष्ठ क्रमांक २४ अनु.क्र.२ (अ,ब,क) यांचे तंतोतंत पालन करावे.
- ब) अपंगांसाठी राखीव असलेल्या जागांसाठी अर्ज करणाऱ्या उमेदवाराने त्याच्या अपंगत्वाबाबत जिल्हा सामान्य रुग्णालयातील जिल्हा शल्य चिकित्सक/वैद्यकीय मंडळे/शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयाचे वैद्यकीय अधिक्षक अथवा संचालक ऑल इंडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ फिजिकल मेडीसीन अँड रिहॅबिलिटेशन, हाजी अली, मुंबई, यांचे विहित नमुन्यातील प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. अशा प्रमाणपत्राची प्रमाणित सत्यप्रत उमेदवारांनी आपल्या अर्जासोबत जोडावी.
- क) महिला व बालविकास विभाग दिनांक २३.०८.२०२१ अनाथाकीरता १ टक्के आरक्षण लागू राहिल. या जागांवर उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास त्या-त्या प्रवर्गातील उमेदवारांमधून भरण्यात येतील.
- ड) उमेदवाराच्या अपंगात्वाची पडताळणी, याकरीता सक्षम प्राधिकरी यांनी स्थापन केलेल्या वैद्यकीय मंडळामार्फत करण्यात येईल. अशा पडताळणीसाठी विशेष वैद्यकीय मंडळापुढे उपस्थित राहण्याचा दिनांक व स्थळ उमेदवारास संबंधित संस्थेमार्फत कळविण्यात येईल.

१३. सर्वसाधारण :-

परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालयात शिकत असलेला विद्यार्थी जर शासकीय नियम व कायद्याविरुद्ध असलेल्या एखाद्या राष्ट्रविघातक कार्याशी संबंधित असल्याचे आढळून आले

तर त्यास कोणतीही पूर्वसुचना दिल्याशिवाय त्या प्रशिक्षण महाविद्यालयातून संस्थाप्रमुख काढून टाकू शकतील.

१४. प्रतिज्ञापत्र :-

परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालयात प्रवेश घेऊ इच्छिणा-या सर्व उमेदवारांना पुढील स्वरूपाचे प्रतिज्ञापत्र द्यावे लागेल. "सदरहू अभ्यासक्रमास मला प्रवेश देण्यात आल्यास मी असे कबूल करतो/करते की,

- १) शासनाने या परिचर्या महाविद्यालयातील नियंत्रणासाठी केलेले व वेळोवेळी करण्यात येणारे सर्व नियम व अटी मला मान्य असून त्यांचे योग्य ते पालन करणे, माझेवर बंधनकारक राहिल.
- २) शासनाने राष्ट्रहितार्थ केलेले कोणतेही नियम, विधी व कायदे यांचे मी योग्यरित्या पालन करीन.
- ३) जोपर्यंत मी परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालयात विद्यार्थी असेन तोपर्यंत माझ्याकडून महाविद्यालयात/रुग्णालयात किंवा त्या बाहेर नियमबाह्य वर्तन होणार नाही. तसे झाल्यास मी विद्यमान वा तात्कालीन शासकिय नियम,विधी व कायदानुसार शिस्तभंगाच्या कारवाईस पात्र असेन, आणि
- ४) वर कबूल केल्यानुसार वर्तन आचरण्यात उल्लंघन झाल्यास संस्थाप्रमुख मला परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालयातून कोणतीही पूर्वसुचना न देता काढून टाकू शकतील याची मला पूर्ण जाणीव आहे.
- ५) भारतीय परिचर्या परिषद नवी दिल्ली यांनी घोषित केलेल्या (Cut off) दिनांकानंतर प्रशिक्षण सोडून गेल्यास मी रु.२५०००/- दंड शासनाच्या तिजोरीत भरण्यास तयार आहे. त्याशिवाय मला माझे मुळ प्रमाणपत्रे परत करणार नाहीत याची मला जाणीव आहे.

१५. इतर :-

- अ) नियम १२ मध्ये निर्देशिलेल्या प्रवर्गातील आरक्षित जागांकरिता जे उमेदवार प्रवेश अर्ज सादर करतील त्यांना ते प्रत्यक्षात नमूद केलेल्या जाती व समूहात मोडत असतील तरच त्यासाठीच आरक्षणास पात्र धरण्यात येतील याची नोंद घ्यावी.
- ब) परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालयात प्रवेश मिळालेल्या उमेदवारांना शासन निर्णय, नगरविकास व सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.एनयुआर-३८६१/३९५२८/जी, दिनांक ७ जुलै, १९६२ अन्वये संबंधीत परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थी परिचारिकांसाठी विहित केलेल्या अटींचे पालन करावे लागेल.
- क) जीएनएम परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालये ही महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळाशी संलग्न आहेत . त्यातून राबविण्यात येणारे अभ्यासक्रम हे महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळा नी निश्चित केलेल्या विषय व प्रात्यक्षिकांनुसार असतात. सदर अभ्यासक्रम पूर्ण झाल्यानंतरची परिक्षादेखील याच मंडळाकडून घेण्यात येईल व उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना आवश्यक पदविका महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळा कडून बहाल करण्यात येईल.
- ड) उमेदवारांची एका संस्थेत निवड झाल्यानंतर त्यांच्या त्यांच्या संबंधित संस्थेतून दुसऱ्या संस्थेत स्थानांतराच्या अर्जाचा विचार केला जाणार नाही.

प्रतिज्ञापत्र

मी सही करणार श्रीमती/श्री..... असे निवेदन करते/करतो की, मी सहाय्यकारी परिचारिका प्रसाविका (Auxilliary Nurse Midwifery) /बहुउद्देशिय आरोग्य कार्यकर्ता (Multipurpose health worker) अभ्यासक्रम पूर्ण केलेला आहे. सध्या मी कोणत्याही शासकिय, निमशासकिय किंवा खाजगी संस्थेत नोकरीत नाही. मी सामान्य परिचर्या व प्रसुतीशास्त्र अभ्यासक्रम पूर्ण करीत असताना ही माहिती खोटी आढळून आल्यास माझ्यावर शासन नियमाप्रमाणे कार्यवाही करण्यात येईल व मला या प्रशिक्षणातून कोणतीही पूर्वसुचना न देता काढून टाकण्यात येईल.

आपली / आपला विश्वासू

सही

नाव

दिनांक :-

ठिकाण :-

महाराष्ट्र शासन

सामान्य परिचर्या प्रसविका अभ्यासक्रम (३) वर्षे

महिला व पुरुष उमेदवारांकरिता

प्रवेश अर्ज

सन २०२३-२०२४

प्रवेश अर्ज क्रमांक _____

अर्ज मूल्य : रुपये १००/- (खुल्या वर्गासाठी)

अर्ज मूल्य : रुपये ५०/- (मागासवर्गीयांसाठी)

पासपोर्ट
आकाराचा
अलीकडील फोटो
चिकटवावा.

विशेष सुचना :-

- अ) अर्ज योग्यरित्या स्वःहस्ताक्षरात भरण्यात यावा व सोबत जोडण्यात आलेल्या प्रमाणपत्राच्या सत्यप्रती साक्षात्कृत केलेल्या असाव्यात.
- ब) खाडाखोड करण्यात येऊ नये.

१) अर्जदाराचे संपूर्ण नाव (विवाहापूर्वीचे) :-

(आडनाव)

(नाव)

(वडीलांचे नाव)

२) अर्जदाराचे संपूर्ण नाव (विवाहानंतरचे) :-

(आडनाव)

(नाव)

(पतीचे नाव)

३) राष्ट्रीयत्व :- _____

४) आपण महाराष्ट्र राज्याचे रहिवासी आहात काय ? होय / नाही.
असल्यास किती वर्षांपासून ?

५) जन्मतारीख:- _____

६) स्थानिक पत्ता व दूरध्वनी क्र. _____

७) कायमचा पत्ता व दूरध्वनी/मोबाईल क्रं. _____

८) धर्म, जात व प्रवर्ग:- _____

९) आपण मागासवर्गीय आहात काय ? होय / नाही.

असल्यास जात व प्रवर्ग

(अ.जा./अ.ज./वि.जा./भ.ज./इ.मा.व./

कृपया नियम १० पहा)

१०) (अ) आपण विवाहित आहात काय ? होय / नाही.

असल्यास पतीचे नाव _____

नसल्यास वडिलांचे नाव _____

(ब) वडील/पालक/पति यांचा व्यवसाय :- _____

- ११) एस.एस.सी. (१० वी) चा तत्सम परीक्षा उत्तीर्ण _____
- अ) परीक्षा मंडळाचे नांव _____
- ब) शाळेचे नांव व ठिकाण _____
- क) उत्तीर्ण वर्ष व प्रमाणपत्र _____
- ड) आसन क्रमांक _____
- इ) मिळालेले गुण/कितीपैकी _____

- १२) एच.एस.सी. (१२ वी) चा तत्सम परीक्षा उत्तीर्ण _____
- अ) परीक्षा मंडळाचे नांव _____
- ब) शाळेचे नांव व ठिकाण _____
- क) उत्तीर्ण वर्ष व प्रमाणपत्र _____
- ड) आसन क्रमांक _____
- इ) मिळालेले गुण/कितीपैकी _____

- १३) १२ वी पेक्षा जास्त शैक्षणिक पात्रता (ए एन एम) उत्तीर्ण _____
- अ) परीक्षा मंडळाचे नांव _____
- ब) महाविद्यालयाचे नांव व ठिकाण _____
- क) उत्तीर्ण वर्ष व प्रमाणपत्र _____
- ड) आसन क्रमांक _____
- इ) मिळालेले गुण/कितीपैकी _____

- १४) अवगत असलेल्या भाषा — मराठी इंग्रजी हिंदी
- अ) वाचणे _____
- ब) लिहिणे _____
- क) बोलणे _____

उमेदवाराची सही व नाव

प्रतिज्ञापत्र

मी असे जाहीर करते / करतो की, सदर अभ्यासक्रमाची प्रचलित नियमावली मी पूर्णपणे वाचली असून ती मला मान्य आहे. अर्जातील माहिती मी स्वहस्ताक्षरात भरली असून ती संपूर्णपणे सत्य आहे. त्यात काही असत्य माहिती दिल्याचे आढळून आल्यास माझा अर्ज अथवा मला दिलेला प्रवेश रद्द होऊ शकतो याची मला पूर्ण जाणीव आहे. तसेच माझेकडून शिक्षणक्रमाच्या कालावधीत नियमबाह्य व आक्षेपार्ह वर्तन घडल्यास मला केव्हाही प्रशिक्षण वर्गातून कोणत्याही पूर्वसूचनेशिवाय संस्थाप्रमुखाकडून काढून टाकले जाईल याचीही मला पूर्ण जाणीव आहे. असे गैरवर्तन माझेकडून होणार नाही याची मी हमी देते/देतो.

शासनाचे प्रचलित नियम, विधी व कायदे त्याचप्रमाणे वेळोवेळी करण्यात येणार नियम, विधी व कायदे मला मान्य असून मी परिचर्या प्रशिक्षण महाविद्यालयात अथवा बाहेर शासकिय नियम वा शिस्तीला बाधा येईल, असे वर्तन करणार नाही. याची मी हमी देते / देतो.

ठिकाण :- .....

दिनांक :- .....

अर्जदाराची सही

या सोबत जोडलेली प्रमाणपत्रे इ.साक्षांकित सत्यप्रतीची यादी.

होय/नाही

होय/नाही

१) शाळा सोडल्याचा दाखला.	(६) जात प्रमाणपत्र
२) १० वी १२ वी (१०+२) परिक्षांच्या गुणपत्रिका व १० वी उत्तीर्णतेचे प्रमाणपत्र	(७) वैद्यकीय सक्षमता प्रमाणपत्र (Medical Fitness Certificate)
३) अलीकडील पासपोर्ट आकाराचा फोटो	(८) आधारकार्डची छायांकित प्रत
४) अर्हताकारी परीक्षा किती प्रयत्नात उत्तीर्ण करण्यात आली त्याबाबत शाळा किंवा महाविद्यालयाचे प्रमाणपत्र	(९) (१०)
५) आधिवास (डोमिसाईल) व नागरीकत्व (नॅशनॅलिटी)	

MEDICAL FITNESS

A candidate must be medically fit for selection for the G.N.M. programme. The medical fitness must be certified by a Registered Medical Practitioner in the prescribed proforma, as given below on a Letterhead :

<u>CERTIFICATE OF MEDICAL FITNESS</u>																			
<p>This is to certify that I have conducted clinical examination of Shri/Smt./Kumari..... Who is desirous of selection to the General Nursing And Midwifery programme (3 years) in Government Medical Colleges & Hospital's on the establishment of Directorate of Medical Education & Research, Mumbai.</p> <p>He/she has not given any personal history of any disease incapacitating him/her. Also, on clinical examination it has been found that he/she is medically fit / unfit.</p> <p>Certified that he/she fulfills the following criteria.</p> <table style="width: 100%; border: none;"><tr><td style="width: 5%; text-align: center;">1.</td><td style="width: 70%;">Absence of any incapacitating and /or progressive systemic disease/disorder/condition</td><td style="width: 25%; text-align: right;">Yes/No</td></tr><tr><td style="text-align: center;">2.</td><td>Absence of any disability of upper limb/s.</td><td style="text-align: right;">Yes/No</td></tr><tr><td style="text-align: center;">3.</td><td>Absence of any major visual/ auditory disability.</td><td style="text-align: right;">Yes/No</td></tr><tr><td style="text-align: center;">4.</td><td>Absence of psychosis/neurosis/mental retardation,</td><td style="text-align: right;">Yes/No</td></tr><tr><td style="text-align: center;">5.</td><td>Ability to maintain erect posture,</td><td style="text-align: right;">Yes/No</td></tr><tr><td style="text-align: center;">6.</td><td>Reasonable manual dexterity.</td><td style="text-align: right;">Yes/No</td></tr></table> <p>Though, following deviations have been revealed, in my opinion, these are not impediments to do admitted as a G.N.M. programme.</p> <p>1.....</p> <p>2.....</p>		1.	Absence of any incapacitating and /or progressive systemic disease/disorder/condition	Yes/No	2.	Absence of any disability of upper limb/s.	Yes/No	3.	Absence of any major visual/ auditory disability.	Yes/No	4.	Absence of psychosis/neurosis/mental retardation,	Yes/No	5.	Ability to maintain erect posture,	Yes/No	6.	Reasonable manual dexterity.	Yes/No
1.	Absence of any incapacitating and /or progressive systemic disease/disorder/condition	Yes/No																	
2.	Absence of any disability of upper limb/s.	Yes/No																	
3.	Absence of any major visual/ auditory disability.	Yes/No																	
4.	Absence of psychosis/neurosis/mental retardation,	Yes/No																	
5.	Ability to maintain erect posture,	Yes/No																	
6.	Reasonable manual dexterity.	Yes/No																	
Seal of Registered Medical Practitioner and Address of the Registered Medical Practitioner	Signature with Date																		
	Name:																		
	Registration No.:																		